

UCHWAŁA NR XII/204/2019

RADY MIASTA SOPOTU

z dnia 19 grudnia 2019 roku

w sprawie przyjęcia „Sopockiego Programu Przeciwdziałania Bezdomności 2019-2024”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019, poz. 506, zm: Dz. U. z 2019 r. poz. 1815) oraz art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507, zm.: Dz.U. 2019 poz.1622, poz.1690)

**Rada Miasta Sopotu
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się program „Sopocki Program Przeciwdziałania Bezdomności 2019-2024” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sopotu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta Sopotu**

/-/ dr inż. Wiesław Augustyniak

Załącznik do Uchwały Nr XII/204/2019
Rady Miasta Sopotu
z dnia 19 grudnia 2019 roku

**SOPOCKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA BEZDOMNOŚCI
2019 – 2024**

SOPOT 2019

Wstęp

Bezdomność to zjawisko, które w Polsce stanowi istotny problem oraz wyzwanie dla podmiotów, zajmujących się polityką społeczną. Jest to problem społeczny związany z wyizolowaniem i marginalizacją. Stanowi syndrom ubóstwa – szeroko rozumianego braku, którego efektem jest odbieranie świata w kategoriach tu i teraz oraz brak myślenia przyszłościowego¹.

Jak wynika z ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych, przeprowadzonego w lutym 2017 r. w Polsce osób bezdomnych było w tamtym momencie około 33 tysiące (33 408), z czego większość stanowili mężczyźni. Województwo pomorskie znalazło się na trzecim miejscu pod względem liczby osób bezdomnych (3319) – wyprzedziło je tylko województwo mazowieckie (4 785) i śląskie (4782).

Problem bezdomności i zagrożenia nią dotyczy także mieszkańców Gminy Miasta Sopotu, którzy z różnych przyczyn nie są w stanie zapewnić sobie schronienia. Mimo starań i przedsięwzięć podejmowanych na rzecz poprawy jakości życia, nadal są w Sopocie osoby dotknięte wykluczeniem społecznym oraz ubóstwem, a w konsekwencji bezdomnością, które potrzebują motywacji do podjęcia starań w kierunku zmiany swojej sytuacji życiowej oraz wsparcia w usamodzielnieniu i wyjściu z bezdomności. Z tego względu, aby zapewnić działania profilaktyczne, interwencyjne, osłonowe, aktywizujące i wspierające osoby doświadczające bezdomności w procesie usamodzielnienia, wprowadzamy Sopocki Program Przeciwdziałania Bezdomności na lata 2019-2024, który stanowi kompleksowy plan działań na rzecz wspierania osób bezdomnych.

¹ M. Oliwa-Ciesielska, *Piętno nieprzypisania. Studium o wyizolowaniu społecznym bezdomnych*, Poznań 2004, s. 13.

I. Uwarunkowanie formalne i spójność Programu z dokumentami strategicznymi

1. Podstawa prawna:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- 2) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- 3) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- 5) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- 6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Komplementarność z krajowymi dokumentami strategicznymi

- 1) Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- 2) Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020,
- 3) Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.

3. Komplementarność z regionalnymi dokumentami strategicznymi:

- 1) Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020,
- 2) Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego 2014-2020.

4. Komplementarność z Sopotskimi dokumentami strategicznymi:

- 1) Strategia Miasta Sopotu 2014 – 2020
- 2) Strategia Integracji i Polityki Społecznej Sopotu 2017-2026.

II. Realizatorzy i Partnerzy

Program został przygotowany przez Zespół MOPS Sopot po konsultacjach z przedstawicielami Wydziałów Urzędu Miasta, Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Uzależnień oraz z przedstawicielem Ośrodka Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień.

Kluczowi partnerzy i realizatorzy Programu:

KORDYNATOR	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie Sekcja ds. Osób Bezdomnych Działu Pracy Socjalnej
PARTNER/ REALIZATOR	Urząd Miasta Sopotu Wydział Lokalowy
	Urząd Miasta Sopotu Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
	Urząd Miasta Sopotu Wydział Zarządzania Kryzysowego
	Pełnomocnik Prezydenta ds. Uzależnień
	MOPS Sekcja Wsparcia Środowiskowego Działu Pracy Socjalnej
	MOPS Sekcja ds. Rodzin Działu Pracy Socjalnej
	Ośrodek Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień
	Straż Miejska w Sopocie
	Komenda Miejska Policji w Sopocie
	Organizacje pozarządowe
PARTNER	Pomorskie Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności
	Sąd Rejonowy w Sopocie
	Powiatowy Urząd Pracy
	Centrum Integracji Społecznej
	Spółdzielnia Socjalna
	Spółdzielnie mieszkaniowe
	Organizacje pozarządowe

III. Diagnoza

Wykorzystane informacje pochodzą głównie z badań naukowych, ekspertyz, analiz i studiów, a także z opracowań własnych, bazujących na najnowszych dostępnych danych z systemu statystyki publicznej.

a) Kontekst lokalizacyjny:

Sopot jest małym miastem, usytuowanym pomiędzy dwoma większymi – Gdańskiem i Gdynią. Jest też jednym z najbardziej znanych miast turystycznych w Polsce, przyciągającym każdego roku wielu odwiedzających, korzystających z atrakcji kurortu. Z tego względu Sopot jest również atrakcyjnym miejscem dla osób bezdomnych, które poszukują pomocy finansowej lub rzeczowej wśród turystów przebywających w Sopocie, nie zawsze zgłaszając się do instytucji świadczących taką pomoc.

b) Kontekst skali występowania zjawiska:

Na przestrzeni ostatnich 3 lat liczba rodzin, którym MOPS udzielił pomocy ze względu na bezdomność wykazuje tendencję spadkową. Natomiast liczba osób bezdomnych, które skorzystały z różnych form pomocy, ulegała w ciągu trzech ostatnich lat pewnym fluktuacjom i wynosiła 137 osób w 2016 r., 149 osób w 2017 r. i 117 w 2018 r.

c) Statystyczny sopocki bezdomny to²:

- mężczyzna (87,9%), powyżej sześćdziesiątego roku życia (69,7%),
- ostatnio zameldowany w Sopocie (87,9%),
- długotrwale bezdomny (od 4 do 9 lat - 39,4%),
- przebywający w okresie ostatnich 12 miesięcy w schronisku (48,5%),
- bezdomny z powodu eksmisji/wymeldowania (51,5%) oraz konfliktu rodzinnego (42,4%),
- osoba objęta stałym wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (70%)
- korzystający głównie z pomocy finansowej (80,6%), schronienia (71%), pracy socjalnej (67,7%) oraz posiłków (58,1%),
- osoba uznająca za najbardziej potrzebne wsparcie: mieszkanie, nocleg, wyżywienie i opiekę lekarską,
- identyfikujący jako największą przeszkodę w wyjściu z bezdomności: brak mieszkania (78,8%), zły stan zdrowia (69,7%), oraz brak pieniędzy (54,5%),

² Sopot 2018 - Badanie osób bezdomnych, realizator MOPS, próba reprezentatywna.

- osoba która jako działanie mające na celu wyjście z bezdomności wskazywała poszukiwanie stałego miejsca zamieszkania.

d) Koordynacja i struktura wsparcia:

Koordinatorem wsparcia osób bezdomnych w Sopocie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), zaś bezpośrednim wsparciem osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych zajmuje się Dział Pracy Socjalnej, który składa się z: Sekcji ds. Osób Bezdomnych, Sekcji ds. Rodzin, Sekcji Wsparcia Środowiskowego oraz Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego.

Głównym podmiotem, działającym na rzecz osób bezdomnych jest Sekcja ds. Osób Bezdomnych, która koordynuje i prowadzi działania skierowane do środowiska osób bezdomnych oraz udziela pomocy, a także współpracuje ze służbami miejskimi na rzecz przeciwdziałania i rozwiązywania problemu bezdomności. Pracownicy MOPS w Sopocie prowadzą działania na rzecz osób bezdomnych, wśród których należy wymienić 4 głównie kategorie działań:

- a. Prewencyjne, interwencyjne, ewidencyjne i informacyjne,
- b. Aktywizujące,
- c. Utrwalające efekty aktywizacji,
- d. Wspierające proces usamodzielniania.

e) Formy wsparcia bezdomnych to w szczególności:

MOPS w Sopocie dysponuje różnorodnymi instrumentami wsparcia dedykowanych dla osób bezdomnych, są to w szczególności:

- a. schronienie w placówkach w postaci schroniska, noclegowni i ogrzewalni, dodatkowo osoby bezdomne, będące w procesie usamodzielniania, są kierowane do 2 mieszkań chronionych,
- b. kontrakty socjalne oraz Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności,
- c. dyżury w jadalni Caritas, udzielając porad socjalnych osobom, korzystającym z posiłków.
- d. regularny monitoring miejsc niemieszkalnych, w których przebywają osoby bezdomne,

- e. pomoc finansowa, prawna, w sprawach lokalowo-meldunkowych oraz w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności,
- f. projekt „Twoja Szansa. Kompleksowe wsparcie dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym” (zakończony w październiku 2018),
- g. skierowania do Centrum Integracji Społecznej,
- h. działania profilaktyczne prowadzone we współpracy z Wydziałem Lokalowym Urzędu Miasta w Sopotie, monitorujące osoby żyjące w trudnym warunkach lokalowych, zadłużonych zagrożonych eksmisją czy doświadczających ubóstwa.

Schemat nr 1. Struktura wsparcia osób bezdomnych w 2018 r³.

f) Formy wsparcia bezdomnych prowadzone we współpracy to w szczególności:

MOPS w Sopotie współpracuje z innymi instytucjami w zakresie profilaktyki problemu bezdomności, jak i interwencji oraz pracy z osobami bezdomnymi, mającej na celu

³ Dane: Sprawozdanie MRPiPS-03, POMOST, Sekcja ds. Osób Bezdomnych MOPS Sopot.

ich wyjście z bezdomności. Są to zarówno jednostki administracji publicznej, jak i organizacje pozarządowe.

- Współpraca MOPS ze **Strażą Miejską i Policją** obejmuje działania interwencyjne, polegające na cotygodniowych patrolach miejsc niemieszkalnych, w których mogą przebywać osoby bezdomne. Regularne patrole pozwalają na dotarcie do osób bezdomnych i udzielenie im doraźnej pomocy, sprawdzenie stanu zdrowia i zaoferowanie pomocy różnych instytucji.

Z uwagi na fakt, że Gmina Miasta Sopotu w swoich zasobach nie posiada placówek, dla bezdomnych jest zobligowana zapewnić miejsca potrzebującym na zasadzie współpracy z podmiotami prowadzącymi placówki na terenie innych gmin, głównie Gdańska oraz Gdyni.

W 2018 r. osoby bezdomne mogły skorzystać ze schronienia w:

- Schronisku dla mężczyzn, prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta – 18 miejsc – Gdańsk, ul. Starowiślna 3,
- Schronisku dla mężczyzn wymagających usług opiekuńczych, prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta – 15 miejsc – Gdańsk ul. Równa 14;
- Schronisku dla kobiet, prowadzonym przez Stowarzyszenie Opiekuńczo-Resocjalizacyjne „Prometeusz” – 5 miejsc – Gdańsk, ul. Zakopiańska 40;
- Noclegowni dla mężczyzn, prowadzonej przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne – 15 miejsc – Gdynia, ul. Jana z Kolna 28;
- Ogrzewalni dla mężczyzn, prowadzonej przez Towarzystwo Wspierania Potrzebujących “Przystań” – 3 miejsca – Gdańsk, ul. Mostowa 1a.

Osoby bezdomne z terenu Sopotu mogą skorzystać również z Zimowego Punktu Interwencji, zlokalizowanego w Sopocie i prowadzonego przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej. Punkt jest otwierany w miesiącach zimowych, gdy temperatura spada poniżej 5 stopni Celsjusza.

Oprócz powyższych działań w Sopocie funkcjonuje łaźnia oraz jadłodajnia, prowadzone przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej.

Sopot dołączył także do akcji mobilnej prowadzonej przez Gdańsk – od grudnia 2018 r. w górnej części ul. Bohaterów Monte Cassino codzienne ok. godz. 19.15. ul. zatrzymuje się Autobus SOS.

7. Wnioski z diagnozy:

- 1) Przeciwdziałanie bezdomności wymaga przede wszystkim skoordynowanej i wielowymiarowej współpracy wszystkich podmiotów, działających na rzecz osób bezdomnych.
- 2) Powinno obejmować zarówno działania profilaktyczne, interwencyjne jak i aktywizujące i wspierające osoby bezdomne do zmiany sytuacji życiowej i wyjścia z bezdomności.
- 3) Instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe powinny wypracować wspólny model współpracy, w ramach którego uzupełniałyby się wzajemnie w podejmowanych działaniach na rzecz osób bezdomnych.
- 4) Biorąc pod uwagę fakt, iż osoby bezdomne z terenu Sopotu są częstokroć osobami długotrwale bezdomnymi pomoc w rozwiązywaniu ich problemów i wsparcie w dążeniu do zmiany sytuacji życiowej powinna skupić się w pierwszej kolejności na pracy psychologicznej i próbie zmiany dysfunkcyjnych mechanizmów, które są głęboko zakorzenione w osobach, borykających się z problemem bezdomności.
- 5) Osoby bezdomne z terenu Sopotu to także osoby starsze, w związku z czym podejmowane działania powinny koncentrować się na poprawie stanu zdrowia, rehabilitacji, zwiększaniu w miarę możliwości stopnia ich samodzielności.
- 6) Proces usamodzielnienia bezdomnych to także ich wieloaspektowa reintegracja społeczna i zawodowa. Sopotcy bezdomni powinni korzystać w tym zakresie ze wsparcia Centrum Integracji Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy.
- 7) Dodatkowo praca na rzecz usamodzielnienia powinna opierać się o pracę socjalną, podczas której pracownik socjalny motywowałby i wspierał osobę bezdomną w procesie wychodzenia z bezdomności oraz wskazywał drogę do zmiany sytuacji życiowej w oparciu o różne narzędzia, np. kontrakty socjalne czy Indywidualne programy Wychodzenia z bezdomności.
- 8) Kwestią do rozważenia pozostaje w dalszym ciągu brak na terenie gminy placówek, oferujących schronienie dla osób bezdomnych, tj. schronisk, noclegowni i ogrzewalni co generuje potrzebę zapewniania takiego schronienia na terenie sąsiednich gmin.

IV. Cele i działania programu

CEL GŁÓWNY			
Zmniejszenie skali zjawiska wykluczenia społecznego osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.			
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Profilaktyka bezdomności	CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Wsparcie osłonowe	CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Aktywizacja bezdomnych	CEL SZCZEGÓŁOWY 4 Usamodzielnianie osób wychodzących z bezdomności
Priorytet 1.1 Ograniczenia wzrostu liczby osób bezdomnych	Priorytet 2.1 Zapewnienie wsparcia i monitoring osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych	Priorytet 3.1 Personalizacja form wsparcia	Priorytet 4.1 Wspieranie procesu usamodzielniania
Priorytet 1.2 Zapewnienie wsparcia osobom zagrożonym bezdomnością	Priorytet 2.2 Wzmacnianie motywacji osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych do zmiany swojej sytuacji	Priorytet 3.2 Wspieranie procesu reintegracji społecznej i zawodowej	Priorytet 4.2 Monitoring i ewaluacja procesu usamodzielniania
Priorytet 1.3 Doskonalenie systemu działań zapobiegających bezdomności			

CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Profilaktyka bezdomności

Wskaźnik	Wartość bazowa 2019	Wartość docelowa 2024	Częstotliwość Pomiaru	Źródło Danych
Wskaźniki produktu				
1.	Liczba osób bezdomnych objętych kontraktem socjalnym i Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności ⁴ .			
2.	Liczba osób zagrożonych bezdomnością, z którymi zawarto kontrakt socjalny.			
3.	Liczba osób zagrożonych bezdomnością, posiadających zadłużenia w opłaceniu czynszu.			
4.	Liczba instytucji, w których zostały przeprowadzone zajęcia edukacyjne przez MOPS Sopot.			
Wskaźniki rezultatu				
1.	Liczba osób zagrożonych bezdomnością, którzy podjęli współpracę z pracownikami pomocy społecznej.			
2.	Wdrożone procedury przepływu informacji między podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem bezdomności.			
3.	Liczba podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem bezdomności, które podpisały porozumienie o współpracy.			

Priorytet 1.1 Ograniczenie wzrostu liczby osób bezdomnych.

Działanie 1.1.1	Monitoring zjawiska bezdomności
Zakres interwencji	Prowadzenie stałego monitoringu sytuacji osób: <ul style="list-style-type: none"> → żyjących w trudnych warunkach lokalowych, → zagrożonych eksmisją, → doświadczających ubóstwa, → chorych,

⁴ (Wskaźnik SIPSS, II 14)

	<ul style="list-style-type: none"> → niepełnosprawnych, → uzależnionych, → starszych.
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS Sopot, – Urząd Miasta Sopotu – Wydział Lokalowy.
Termin realizacji	2019-2024

Działanie 1.1.2	Działania interwencyjne
Zakres interwencji	<p>Podjęmowanie działań o charakterze interwencyjnym w sytuacjach stwierdzonego zagrożenia bezdomnością z powodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> → ubóstwa, → niezaradności życiowej, → przemocy domowej, → zwiększania zadłużenia w opłatach, → pogarszającego się stanu technicznego mieszkania.
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS Sopot, – Urząd Miasta Sopotu – Wydział Lokalowy
Termin realizacji	2019-2024

Priorytet 1.2 Zapewnienie wsparcia osobom zagrożonym bezdomnością

Działanie 1.2.1	Prowadzenie pracy socjalnej
Zakres interwencji	Prowadzenie pracy socjalnej z klientami pomocy społecznej zagrożonymi bezdomnością w kierunku zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.
Realizatorzy	MOPS Sopot
Termin realizacji	2019-2024

Działanie 1.2.2	Aktywizacja
Zakres interwencji	Aktywizacja społeczna i zawodowa klientów pomocy społecznej zagrożonych bezdomnością realizowana poprzez pracę socjalną z zastosowaniem kontraktu

	socjalnego.
Realizatorzy	MOPS Sopot
Termin realizacji	2019-2024

Priorytet 1.3 Doskonalenie systemu działań zapobiegających bezdomności

Działanie 1.3.1	Doskonalenie systemu współpracy
Zakres interwencji	Zwiększenie skuteczności systemu współpracy podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem bezdomności.
Realizatorzy	- Urząd Miasta Sopotu - MOPS Sopot - Straż Miejska w Sopocie - Komenda Miejska Policji w Sopocie - Pomorskie Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności
Termin realizacji	2019-2024

CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Wsparcie osłonowe

Wskaźnik	Wartość bazowa 2019	Wartość docelowa 2024	Częstotliwość Pomiaru	Źródło Danych
Wskaźniki produktu				
1.	Liczba/ miesiąc patroli pracowników pomocy społecznej, straży miejskiej i policji.			
2.	Liczba dyżurów/ porad pracowników socjalnych w miesiącu.			
Wskaźniki rezultatu				
1.	Liczba osób, które skorzystały z porad/interwencji/schronienia.			

2.	Liczba osób bezdomnych, która podjęła działania w sferze społecznej/zawodowej integracji.				
----	---	--	--	--	--

Priorytet 2.1 Zapewnienie wsparcia i monitoring osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych.

Działanie 2.1.1	Doraźne działania interwencyjne dostępne w porze nocnej
Zakres interwencji	Podjęcie działań interwencyjnych opartych o placówkę zapewniającą osobom bezdomnym doraźną pomoc w porze nocnej w sytuacji zagrożenia ich życia lub zdrowia.
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miasta Sopotu – MOPS Sopot – Organizacje pozarządowe
Termin realizacji	2019-2024

Działanie 2.1.2	Monitoring miejsc niemieszkalnych
Zakres interwencji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zintegrowanego monitoringu miejsc niemieszkalnych przez pracowników pomocy społecznej, straż miejską i policję. 2. Praca metodą streetworkingu jako wsparcie procesu całorocznego monitoringu osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych.
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS Sopot – Komenda Miejska Policji w Sopocie – Straż Miejska w Sopocie
Termin realizacji	2019-2024

Priorytet 2.2 Wzmacnianie motywacji osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych do zmiany swojej sytuacji.

Działanie 2.2.1	Prowadzenie działań motywujących do zmiany
Zakres interwencji	Prowadzenie wspólnych działań przez pracowników pomocy społecznej, straż miejską i policję mających na celu zachęcanie osób przebywających w miejscach niemieszkalnych do skorzystania ze wsparcia w szczególności w formie schronienia.
Realizatorzy	– MOPS Sopot – Komenda Miejska Policji w Sopocie – Straż Miejska w Sopocie
Termin realizacji	2019-2024
Działanie 2.2.2	Zapewnienie osobom bezdomnym zmotywowanym do zmiany optymalnych warunków socjalno-bytowych.
Zakres interwencji	1. Zapewnianie i świadczenie osobom bezdomnym podstawowej pomocy, dopasowanej do ich potrzeb w różnej formie: → schronienia, → pomocy finansowej, → prawnej, → doradztwa w sprawach meldunkowych → doradztwa w zakresie uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności 2. Udzielanie porad socjalnych w jadłodajni Caritas przez pracowników Sekcji ds. Osób Bezdomnych MOPS Sopot osobom, korzystającym z posiłków.
Realizatorzy	– MOPS Sopot – Organizacje pozarządowe prowadzące placówki dla osób bezdomnych
Termin realizacji	2019-2024

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Aktywizacja bezdomnych

Wskaźnik	Wartość bazowa 2019	Wartość docelowa 2024	Częstotliwość Pomiaru	Źródło Danych
Wskaźniki produktu				
1.	Liczba osób bezdomnych/zagrożonych bezdomnością, które skorzystały z różnorodnych zindywidualizowanych form wsparcia z zakresu readaptacji społecznej.			
2.	Liczba osób bezdomnych/zagrożonych bezdomnością, które podjęły działania w zakresie aktywizacji zawodowej.			
Wskaźniki rezultatu				
1.	Liczba osób bezdomnych/zagrożonych bezdomnością, która zrealizowała IPWzB /kontrakt socjalny.			
2.	Liczba osób bezdomnych/zagrożonych bezdomnością, która w efekcie reintegracji zawodowej rozpoczęła proces usamodzielniania.			

Priorytet 3.1 Personalizacja form wsparcia

Działanie 3.1.1	Stosowanie narzędzi dostosowanych do zasobów i możliwości
Zakres interwencji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie pracy z osobami bezdomnymi/zagrożonymi bezdomnością w oparciu o Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności/kontrakt socjalny. 2. Praca z osobami/ rodzinami z zadłużeniem czynszowym – zagrożonych bezdomnością.
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS Sopot – Spółdzielnie/Wspólnoty mieszkaniowe – Urząd Miasta Sopotu – Wydział Lokalowy
Termin realizacji	2019-2024

Priorytet 3.2 Wsparcie procesu reintegracji społecznej i zawodowej

Działanie 3.2.1	Reintegracja społeczna
Zakres interwencji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnianie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością szkoleń i poradnictwa podnoszącego kompetencje społeczne oraz zajęć rozwijających ich zainteresowania. 2. Udzielanie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością w procesie readaptacji społecznej pomocy psychologicznej, uwzględniającej przyczyny i efekty syndromu bezdomności. 3. Uzupełnienie systemu pomocy osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością o trenerów motywatorów – terapeutów motywujących, w ramach grup wsparcia, do podjęcia działań zmierzających do zmiany sytuacji życiowej, 4. Prowadzenie terapii uzależnień z osobami bezdomnymi/zagrożonymi bezdomnością oraz podtrzymywanie efektów terapeutycznych u osób, które przebywały w ośrodkach zamkniętych lub szpitalach.
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS Sopot – Centrum Integracji Społecznej
Termin realizacji	2019-2024

Działanie 3.2.2	Reintegracja zawodowa
Zakres interwencji	Prowadzenie zindywidualizowanych działań z zakresu reintegracji zawodowej motywujących bezdomnych i zagrożonych bezdomnością do podnoszenia swoich kwalifikacji i podjęcia zatrudnienia.
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS Sopot – Centrum Integracji Społecznej
Termin realizacji	2019-2024

CEL SZCZEGÓŁOWY 4**Usamodzielnienie osób wychodzących z bezdomności**

Wskaźnik	Wartość bazowa 2019	Wartość docelowa 2024	Częstotliwość Pomiaru	Źródło Danych
Wskaźniki produktu				
1.	Liczba osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością w procesie usamodzielniania, objętych wsparciem opiekuna-asystenta osoby bezdomnej.			
2.	Liczba osób bezdomnych/zagrożonych bezdomnością w procesie usamodzielniania, które podjęły działania podnoszące kompetencje społeczne i zawodowe.			
Wskaźniki rezultatu				
1.	Liczba usamodzielnionych osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością.			
2.	Liczba osób bezdomnych, która w wyniku pełnej reintegracji społeczno-zawodowej przestała korzystać z pomocy społecznej.			

Priorytet 4.1 Wspieranie procesu usamodzielniania

Działanie 4.1.1	Dywersyfikacja form wsparcia
Zakres interwencji	<ol style="list-style-type: none"> Objęcie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, podejmujących działania w kierunku usamodzielnienia ze wsparciem opiekuna-asystenta osoby bezdomnej lub asystenta rodziny. Zapewnienie systemu mieszkalnictwa dla osób bezdomnych w procesie usamodzielniania. Objęcie osób usamodzielnianych wsparciem z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej
Realizatorzy	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS Sopot – Urząd Miasta w Sopocie – Wydział Lokalowy
Termin realizacji	2019-2024

Priorytet 4.2 Monitoring i ewaluacja procesu usamodzielniania

Działanie 4.2.1	Działania monitoringowe
Zakres interwencji	1. Stały kontakt pracowników pomocy społecznej z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością w procesie usamodzielniania. 2. Stały pomiar realizacji założeń Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności/kontraktu socjalnego zawartego z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością w procesie usamodzielniania.
Realizatorzy	– MOPS Sopot
Termin realizacji	2019-2024

V. Ramy finansowe

Realizacja celów Programu finansowana będzie z następujących źródeł:

a) środki publiczne krajowe:

- budżet Gminy Miasta Sopotu (w tym subwencja oświatowa na zadania pozaszkolne, środki pozyskane w ramach Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)
- środki w dyspozycji właściwych merytorycznie ministerstw, w tym Fundusz Pracy, PFRON, FIO,

b) środki publiczne zagraniczne:

- środki unijne
- środki unijne zarządzane na poziomie krajowym
- środki w ramach innych zagranicznych instrumentów finansowych

c) środki prywatne.

Szacunkowa wartość środków dostępnych na realizację Programu wyniesie blisko **12,5 mln zł.**

Szacunkowy podział środków na poszczególne priorytety i cele szczegółowe przedstawia tabela.

CEL	Udział Celu w całkowitym budżecie Programu w zł.
Cel szczegółowy 1.	6.000,00
Cel szczegółowy 2.	6.850.000,00
Cel szczegółowy 3.	4.800.000,00
Cel szczegółowy 4.	720.000,00
RAZEM	12.376.000,00

VI. System realizacji, monitorowania oraz oceny realizacji

- Proces realizacji Programu będzie monitorowany i okresowo oceniany. Działania w tym zakresie będą miały charakter regularny.
- Podstawą monitorowania i ewaluacji Programu będą raporty z jego realizacji. Raporty z realizacji Programu będą sprawozdaniami sporządzanymi raz na rok, za które odpowiedzialny będzie MOPS, przekazując je Prezydentowi i Radzie Miasta Sopotu do wiadomości.
- Oprócz informacji obejmujących miniony okres, raporty powinny odnosić się również do danych z poprzednich raportów tak, aby możliwa była ocena postępów Programu od początku jego realizacji. Podstawowymi narzędziami monitorowania realizacji Programu będą:
 - Baza informacji i wskaźników określonych na poziomie celów szczegółowych Programu;
 - Badania, ewaluacje, opracowania studialne, ekspertyzy, analizy, służące zaspokojeniu potrzeb informacyjnych związanych z monitorowaniem i ewaluacją Programu;
 - Za uruchomienie i funkcjonowanie wskaźników i informacji odpowiada MOPS.

VII. Procedura aktualizacji

- Aktualizacja Programu może być podjęta przez Radę Miasta Sopotu w każdym czasie z inicjatywy własnej lub na uzasadniony wniosek Rady.
- Uzasadnienie podjęcia aktualizacji może w szczególności odwoływać się do wniosków i rekomendacji wynikających z okresowych raportów realizacji Programu.
- Procedura aktualizacji Programu jest analogiczna, jak w przypadku jego przyjmowania.

DYREKTOR

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

w SOPOCIE

/-/ Andrzej Czekał